

Møte nr. 2

**Kontrollutvalget i Gjesdal
INNKALLES TIL MØTE
20. april 2010 kl. 17.00 i Formannskapssalen**

SAKLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av [protokoll fra forrige møte](#)

9/10 [Kommunens årsregnskap 2009 med revisjonsberetning](#)

10/10 [Årsrapport 2009 fra Skatteoppkreveren, med kontrollrapport fra Skatt Vest](#)

11/10 [Rapport: Selskapskontroll i IVAR IKS](#)

12/10 [Bestilling forvaltningsrevisjon: Kvalitet i pleie- og omsorgssektoren](#)

13/10 [Oversikt over status prosjekter og kontroller](#)

EVENTUELT

MELDINGER

Periode: 10. februar 2010 - 20. april 2010

Nr. Referatsakstittel

3/10 [Vedtak kommunestyret - Kontrollutvalgets årsplan 2010.](#)

Rådmann og økonomisjef er invitert til å orientere i sakene 9 og 10

Vennligst meld eventuelt forfall snarest på telefon 51 97 65 91 evt. 414 46 180 , eller på e-post til postmottak.rks@sandnes.kommune.no.

Ved forfall blir varamedlemmer innkalt særskilt. Medlemmer som anser seg inhabile, må gi melding om dette slik at varamedlemmer kan innkalles.

Evt. saker merket (*Unntatt offentlighet i medhold av off. l.*) sendes bare til medlemmer/varamedlemmer.

Gjesdal, 13. april 2010

Ole Sjølyst
Leder av kontrollutvalget

Per Kåre Vatland
Sekretariatet

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200800074
Arkivkode : E: 210
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Gjesdal	Møtedato 20.04.2010	Utvalgssaksnr. 9 /2010
---	-------------------------------	----------------------------------

KOMMUNENS ÅRSREGNSKAP 2009 MED REVISJONSBERETNING

Bakgrunn

Kontrollutvalget skal iht. til kommunelovens § 77, 4. ledd og forskrift om kontrollutvalg § 7 uttale seg om kommunens årsregnskap før kommunestyret vedtar regnskapet. Uttalelsen skal være formannskapet i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før formannskapet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Etter kontrollutvalgsforskriftens § 8 skal også kontrollutvalget påse at revisjons merknader i forhold til regnskapet (i revisjonsberetning og årsoppgjørsnotatet) blir fulgt opp.

Saksutredning

Årsregnskapet viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 883.321,- etter bruk av fond og avsetninger til investering og fond.

Netto driftsresultat var 2009 på 14,955 mill kr som er 2,9 %. I note 9 til hovedoversikt 1A og 1B (side 8) kommenteres dette slik: ”*Dette er vesentlig bedre resultat enn foregående år, og knyttes til lavere rentekostnader (5,2 mill) og innstramming i driftsrammene for samtlige driftsrammer. Regnskapsmessig mindreforbruk endte på 883.000, og foreslås avsatt til reservefond.*”

Revisjonsberetning og andre merknader fra revisjonen.

Rogaland Revisjon IKS har avgitt normal revisjonsberetning for 2009.

Årsoppgjørsnotatet oppsummerer årsoppgjøret og revisjonen gjennom året. Notatet danner grunnlag for en evt. oppfølging fra kontrollutvalget iht. § 8, som nevnt innledningsvis. Revisor uttalt i årsoppgjørsnotatet at dette ikke gjelder merknader vedrørende løpende forbedring og effektivisering av normal drift. Revisor konkluderer med at etter revisors skjønn er det ikke avdekket forhold som kontrollutvalget trenger å følge opp ytterligere. Kontrollutvalget velger selv om en vil knytte kommentarer til dette forholdet eller til andre forhold i det framlagte regnskapet.

Det foreligger ikke noe i den framlagte revisjonsberetningen og årsoppgjørsnotatet 2009 som tilsier at kommunestyret ikke kan godkjenne årsregnskapet og årsmeldingen for 2009.

Kontrollutvalget skal etter forskriftens § 7, uttale seg om årsregnskapet etter at de har mottatt revisjonsberetning og øvrig dokumentasjon fra revisjonen. Regelen innebærer at kontrollutvalget kan knytte kommentarer til årsregnskapet, som skal følge med til kommunestyret når

de behandler regnskapet. Disse kommentarene skal være kjent for formannskapet når de avgir innstilling til kommunestyret.

Forslag til

VEDTAK:

Kontrollutvalget i Gjesdal har ingen kommentarer til årsmelding og regnskap 2009 for Gjesdal kommune ut over det som går fram av revisjonsberetningen for 2009 og revisors årsoppgjørnotat.

SANDNES, 13.04.2010

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Årsregnskap og årsmelding 2009 (Er sendt ut fra kommunen)
2. [Revisjonsberetning.](#)
3. [Årsoppgjørnotat 2009 – brev nr. 6.](#)

[Saksliste](#)

[Neste sak](#)

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200800141
Arkivkode : E: 232
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Gjesdal	Møtedato 20.04.2010	Utvalgssaksnr. 10 /2010
---	-------------------------------	-----------------------------------

**ÅRSRAPPORT 2009 FRA SKATTEOPPKREVEREN, MED
KONTROLLRAPPORT FRA SKATT VEST**

Bakgrunn

Kontrollutvalget har mottatt ”Årsrapport 2009 fra skatteoppkreveren” i Gjesdal, og ”Kontrollrapport 2009 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Gjesdal kommune”, fra Skatt Vest, (se vedlegg). Kontrollrapporten er sendt til kommunestyret med kopi til kontrollutvalget.

I 2004 ble behandling og av skatteregnskapene lagt om. Riksrevisjonen overtok revisjonen mens skatteregnskapet nå blir behandlet og godkjent av Stortinget på nasjonalt nivå. I forbindelse med omleggingen kom Skattedirektoratet med en uttalelse der de mente at skatteregnskapene fortsatt burde legges fram kontrollutvalget og kommunestyret til orientering.

Saksutredning

Skatteregnskapet viser en samlet skatteinngang på 872,0 mill kr som er en økning i forhold til i fjor på 44,5 mill kr eller 5,4 %. Kommunens andel av skatteinngangen er på 217,1 mill kr, som er en økning i forhold til i fjor på ca 12,7 mill kr eller 6,72 %.

Marginoppgjøret for 2008 viste et underskudd på 9,2 mill kr. Kommunen har en marginavsetning på 8 %, som har vært uendret i flere år.

Restansene pr 31.12.08 utgjør ca 23,6 mill kr som er ca 183.700,- kr lavere enn året før. I følge skatteoppkrever er restansesituasjonen er under god kontroll. Årsak til økningen i restansene framgår av rapporten.

Det er gjennomført 15 arbeidsgiverkontroller i 2009, mot planlagt 0 kontroller.

Kontrollrapporten oppsummerer de ettersyn som Skatt Vest har utført i 2009, samt gir kommentarer til det avlagte skatteregnskapet.

Kontrollrapporten fra Skatt Vest konkluderer med at det er etablert rutiner mv. som sikrer at skatteregnskapet i det alt vesentlige er korrekt, fullstendig og tidsriktig bokført, samt at gjeldende regelverk er fulgt.

Skatt Vest finner at arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er utført i samsvar med gjeldende regelverk, retningslinjer og utføres i tilstrekkelig omfang.

De forhold som Skatt Vest har tatt opp med skatteoppkrever i løpet av året som gikk, har kommunen gitt tilbakemeldinger på.

Kontrollutvalget har ikke mottatt andre rapporter som tyder på at Skatt Vest gjennom sine kontroller har funnet vesentlige avvik i løpet av året som gikk.

Skatteoppkrever er invitert til å delta i møtet under behandlingen av skatteregnskapet.

Forslag til

VEDTAK:

1. Kontrollutvalget i Gjesdal tar Årsrapport 2009 fra skatteoppkreveren i Gjesdal, med Kontrollrapport 2009 fra Skatt Vest til orientering.
2. Saken videresendes til kommunestyret til orientering.

SANDNES, 12.04.2010

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Årsrapport 2009 – fra skatteoppkreveren i Gjesdal kommune.
2. Kontrollrapport 2009 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Gjesdal kommune.

[Saksliste](#)

[Neste sak](#)

[Forrige sak](#)

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200800346
Arkivkode : E: 216
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Gjesdal	Møtedato 20.04.2010	Utvalgssaksnr. 11 /2010
---	-------------------------------	-----------------------------------

RAPPORT: SELSKAPSKONTROLL I IVAR IKS

Bakgrunn

Kontrollutvalget i Gjesdal bestilte den 02.12.2008 selskapskontroll med forvaltningsrevisjon i det interkommunale selskapet IVAR IKS. Selskapskontrollen gjennomføres sammen med øvrige eierkommuner.

Kontrollutvalget ba i sitt vedtak om at det ble sett nærmere på følgende problemstillinger:

1. Hvordan er selskapet styrt og hvordan er eiernes oppfølging av selskapet lagt opp, blant annet i forhold til utvikling av selskapets tjenestespekter?
2. Hvor kostnadseffektivt drives selskapet, f.eks. sett i forhold til lignende selskaper?
3. Hvordan blir selvkostreglene for tjenestene på VAR-områdene ivaretatt av selskapet, og hvordan blir kostnadene fordelt mellom eierne/kundene?
4. Hvordan følger selskapet opp lovregler om offentlige anskaffelser og offentlighet?
5. Hvordan håndterer selskapet etikk, arbeidsmiljø og miljøvern?

Saksutredning.

Sekretariatet har nå fått oversendt den ferdigstilte rapporten for behandling i eierkommunenes kontrollutvalg.

Revisor har ved utarbeiding av rapporten i hovedsak benyttet følgende kilder/metode:

- Lov om interkommunale selskaper
- Selskapsavtalen for IVAR IKS
- Vedtak og føringer gitt av kommunene om selskapets eierstrategi
- Lovregler på VAR-området
- Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester
- Veiler om beregning av kommunale avfallsgebyr
- Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunale selskaper
- Intervjuer/møter
- Dokumentgranskning

Samlet oversikt over metode og kilder finnes i rapportens vedleggsdel.

Revisor bemerker at selskapet oppfyller eller arbeider tilfredsstillende innenfor de aller fleste områder kontrollutvalget ba om nærmere undersøkelse av. Det betyr at

- Man finner selskapets eierform godt tilpasset formålet
- Eierkommunene utøver eierstrategi overfor selskapet. Gjesdal kommune har utarbeidet en samlet eierstrategi, noe alle eierkommunene ikke har. Det anbefales derfor at ALLE kommunen sammen utarbeider en eierstrategi for selskapet.

- Representantskapet utøver sin myndighet i tråd med lover og regler.
- Gjesdal kommune har rapportering i kommunestyret om sine selskaper etter hvert som disse oversender regnskaper/årsmeldinger.
- Eierkommunene har ellers utstrakt oppfølging av selskapet
- VAR-kostnader blir belastet eierkommunene iht. selskapsavtalen
- Styret har sørget for en forsvarlig forvaltning av selskapet, bortsett fra at det knytter seg usikkerhet til store bokførte beløp på selvkostfond. Dette beløpet er ved utg. av 2008 på 462 mill. kr. Selskapet må klargjøre hvor store disse selvkostfondene reelt er, og skille renovasjonsfondet ut i en selvkostdel og en næringsdel.

Ut fra revisors gjennomgang, fremmes følgende anbefalinger overfor eierne og selskapet:

- *Eierkommunene bør utarbeide en felles eierstrategi for selskapet. For de kommuner som ikke har utarbeidet eierskapsmeldinger og generelle eierstrategier, anbefaler vi at dette arbeidet prioriteres. Dette gjelder kommunene Hå, Rennesøy, Finnøy og Kvitsøy. De samme kommunene bør også på generell basis utvikle et system for oppfølging og en rutine for rapportering av sine selskaper.*
- *De kommuner som ikke har registrert sine styreverv på www.styrevervregister.no, bør prioritere å få utført denne registreringen. Dette gjelder kommunene Sandnes, Hå, Finnøy og Kvitsøy.*
- *Selskapet bør tegne styreforsikring for det økonomiske ansvaret.¹*
- *Selskapet bør avvikle ordningen med lån til ansatte.*
- *Selskapet må ajourføre selvkostfondene og skille renovasjonsfondet i en selvkostdel (husholdningsavfall) og en næringsdel (næringsavfall).*

Det vises ellers til selve rapporten for en mer utfyllende oversikt over undersøkelser, konklusjoner og anbefalinger.

Ifølge forskriftens § 15 skal et selskap som er omfattet av selskapskontrollen, og den som utøver kommunens eierfunksjon, alltid gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som omtales i rapporten. Eventuelle kommentarer skal fremgå av rapporten. Styrets og representantskapets kommentarer går fra av kap 1 – Høringsuttalelser. Høringsuttalelsene er stort sett sammenfallende. Det poengteres bl.a. her at man vil be selskapets revisor om å avklare de juridiske sidene ved de omtalte selvkostfondene. I tillegg vil styret behandle ordningen med lån til ansatte. Styret vil også vurdere oppretting av en ordning med styreforsikring. Ut over dette støtter man opp om rapportens anbefalinger.

Selv om verken Forskrift om kontrollutvalg med kommentarer eller litteratur om emnet nevner samme oppfølgingsplikt overfor selskapskontroller som overfor forvaltningsrevisjon, vil en foreslå at rapportens konklusjoner og anbefalinger følges opp. De deler av rapporten som gjelder forvaltningsrevisjonsdelen vil uansett komme inn under kontrollutvalgets oppfølgingsplikt på samme måte som ved øvrig forvaltningsrevisjon. Det foreslås derfor å følge opp rapportens konklusjoner og anbefalinger innen en gitt frist. Da representantskapet kun har to obligatoriske møter årlig, bør man vurdere når det kan være tjenlig å sette frist for tilbakemelding i henhold til dette. Tidspunkt for tilbakemelding vil også måtte ses i sammenheng med at saken ikke vil være ferdigbehandlet i alle eierkommunene før siste halvdel av april.

Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret i denne saken.

¹ Samtlige AS'er og IKS'er der Sandnes kommune er eier ble tilskrevet av kontrollutvalget i Sandnes/ sekretariatet i februar 2007, der de ble anmodet om å vurdere tegning av slik forsikring.

Forslag til

VEDTAK:

1. Kommunestyret i Gjesdal tar den framlagte selskapskontrollen i IVAR IKS til etterretning.
2. Rapporten oversendes rådmannen og selskapets styre og ledelse for videre oppfølging av rapportens anbefalinger. Tilbakemelding på oppfølging gis til kontrollutvalget innen utgangen av 2010.

SANDNES, 26.03.2010

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Selskapskontroll av IVAR IKS, rapport fra Rogaland Revisjon IKS

[Saksliste](#)

[Neste sak](#)

[Forrige sak](#)

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200900051
Arkivkode : E: 216 F00
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg:	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget i Gjesdal	01.12.2009	35 /2009
	09.02.2010	3 /2010
	20.04.2010	12 /2010

BESTILLING FORVALTNINGSREVISJON: KVALITET I PLEIE- OG OMSORGSSEKTOREN

Bakgrunn

Kontrollutvalget i Gjesdal behandlet i møtet 20.10.09 et forslag til bestilling av en forvaltningsrevisjon om "Kvalitet i pleie og omsorg". I behandlingene av bestillingsforslaget var kontrollutvalget opptatt av at kommunen allerede hadde gjennomført en rekke brukerundersøkelser. Kontrollutvalget var derfor usikker på om det framlagte forslaget til bestilling ville resultere i et prosjekt som ga nye opplysninger om kvaliteten i pleie og omsorg.

Ut fra denne vurderingen ønsket kontrollutvalget å spisse bestillingen og formulerte et nytt forslag til formål: "Vurdere om kommunen sitt system for kvalitetskontroll er tilfredsstillende."

Kontrollutvalget definerte to problemstillinger de ønsket å få svar på gjennom prosjektet:

1. *Er det samsvar mellom målsetninger og praksis (resultater) og hvordan dette rapporteres.*
2. *Undersøkelser av kvaliteten på brukeropplevelse, vurdere om kommunen har kontroll på området. Herunder: hvordan defineres brukere (f.eks. pårørende til brukere). Etterprøve brukerundersøkelser for en gruppe / ev. et utvalg.*

Kontrollutvalget ba revisor om å legge fram et nytt forslag til prosjektmandat til dette møte. Dette er mottatt fra revisor og ligger ved saken.

Saken skulle vært behandlet i desember, men ble på grunn av tidspress utsatt til dette møtet.

Saksutredning

I sitt nye forslag til prosjektmandat starter revisjonen med å drøfte kontrollutvalgets spissing av prosjektet.

Revisjonen mener at det forslag til nytt formål og første problemstilling kontrollutvalget formulerte i møtet, kan tolkes like omfattende som det opprinnelige forslaget fra revisjonen. Etter revisjonens oppfatning gikk den videre drøftingen i møtet på en spissing av prosjektet inn mot det å se på kvalitetssystem i relasjon til brukerundersøkelser. Dette mener revisjonen er en meget begrenset del av kvalitetssystemet innenfor sektoren.

Ut fra denne fortolkningen velger revisjonen å legge fram et prosjektmandat med to alternativer.

I det første alternativet tar revisjonen utgangspunkt i den andre problemstillingen som kontrollutvalget formulerte. Ut fra en drøfting av brukerundersøkelser, internkontroll og

brukergrupper foreslår revisjonen et mandat som har følgende formål: ” Formålet med prosjektet er å vurdere om kommunens system for kvalitetskontroll i pleie og omsorgssektoren er tilfredsstillende mht. læring av brukerundersøkelser og avviksoppfølging.”

Formuleringen av formålet avgrenses til følgende to problemstillinger:

- Hvordan utnyttes resultatene av kommunens brukerundersøkelser som grunnlag for læring og utvikling?
- Hvordan foregår avviksregistrering og hvilke prosesser er etablert for å lukke og rapportere på avvik?

Tidsrammen for dette prosjektet er 150 timer.

Det andre alternativet er identisk med det forslag til prosjektmandat som kontrollutvalget behandlet i forrige møtet, der formålet er: ”Prosjektets formål er å vurdere kvaliteten på tjenestene innen pleie- og omsorgssektoren i kommunen slik den oppleves av brukere og styres av administrasjonen.”

Og som er ytterligere avgrenset i følgende problemstillinger:

- Hvordan er pleie- og omsorgstjenestene strukturert og styrt (kvalitetssystemet)?
 - Hvordan er tjenestetilbudet organisert og sammensatt?
 - Hvilke rutiner, prosedyrer og kvalitetskrav er satt?
 - Med hvilken ressursinnsats og kompetanse blir tjenestene levert?
 - Hvilket samsvar er det mellom målsettinger og praksis (resultater) og hvordan rapporteres dette?
- Hvordan er brukeropplevelsen av kvaliteten på tjenestene, for eksempel med hensyn til trivsel, brukermedvirkning, respektfull behandling, pålitelighet, tilgjengelighet, informasjon?
- Hvilke avvik finner vi mellom brukeropplevelser og kvalitetssystemet (teoretisk og praktisk)?
- Hvilke forbedringer kan eventuelt gjennomføres overfor brukerne og i forhold til kommunens kvalitetssystem?

Dette prosjektet har en tidsramme på 250 timer.

Når kontrollutvalget skal vurdere disse to alternativene opp mot hverandre er det viktig å se på drøftingen revisjonen gjør i begynnelsen av prosjektmandatene. Videre bør utvalget også se på det som er skrevet under punktet metodevalg der revisjonen også gjør en avgrensning i forhold til hva rapporten vil inneholde. I forhold til det mest omfattende prosjektmandatet er det vist en tabell hvordan de ulike innspillene i plan for forvaltningsrevisjon blir dekket inn.

Kontrollutvalget må vurdere de to alternativene og se om de ønsker å bestille ett av disse. Hvis ingen av alternativene tilfredsstiller det kontrollutvalget ønsker å oppnå, kan utvalget enten velge en kombinasjon av de to mandatene eller forsøke å konkretisere ytterligere hva de vil oppnå med prosjektet, og så sende saken tilbake til revisor.

Nytt til møtet 20.04.10

Etter avtale i forrige kontrollutvalgsmøtet har rådmannen og sekretariatet utarbeidet en oversikt over statlige tilsyn i 2009, som ble oversendt til kontrollutvalget før påske. Oversikten ligger som vedlegg.

Forslag til

VEDTAK:

Ikke forslag til vedtak.

SANDNES, 29.01.2010

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. [Nytt forslag til prosjektmandat for prosjektet "Kvalitet i pleie og omsorg".](#)
2. [Oversikt over statlige tilsyn i 2009.](#)

[Saksliste](#)

[Neste sak](#)

[Forrige sak](#)

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200800041
Arkivkode : E: 216
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Gjesdal	Møtedato 20.04.2010	Utvalgssaksnr. 13 /2010
---	-------------------------------	-----------------------------------

OVERSIKT OVER STATUS PROSJEKTER OG KONTROLLER

Bakgrunn

Oversikt over status over prosjekter og kontroller er kontrollutvalgets styringsverktøy for å følge forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller fra bestilling til rapporter er sluttbehandlet/ferdig fulgt opp. Oversikten er oppdatert fram til dette møtet.

Saksutredning

Kontrollutvalget har i dette møtet behandlet rapport om selskapskontroll i "IVAR IKS". Videre har kontrollutvalget tredje gangs behandling av bestilling av forvaltningsrevisjon om "*Kvalitet i pleie og omsorg*"

Kontrollutvalget har pr dags dato ingen prosjekter eller kontroller til oppfølging.

Forslag til

VEDTAK:

[Kontrollutvalget i Gjesdal tar oversikt over status prosjekter og kontroller – april 2010 til orientering](#)

SANDNES, 12.04.2010

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. [Oversikt over status prosjekter og kontroller – april 2010.](#)

[Saksliste](#)

[Forrige sak](#)

VEDLEGG TIL SAKENE

Vår saksbehandler:
Cicel T. Aarrestad

Vår dato:
27.03. 2010

Vår referanse:

Side:
1 av 1

Til
Kommunestyret i Gjesdal kommune

REVISJONSBERETNING FOR 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Gjesdal kommune for regnskapsåret 2009, der driftsregnskapet viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 883 321 etter bruk av og avsetninger til fond. Vi har også revidert de budsjettvedtak og disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet. Videre har vi revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet. Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter, noteopplysninger og pliktige budsjettopplysninger. Kommuneloven med tilhørende regnskapsbestemmelser i forskrift om årsregnskap og årsberetning og god kommunal regnskapsskikk i Norge, er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet.

Årsregnskapet er avgitt av kommunens administrasjonssjef, og årsberetningen er avgitt av administrasjonssjefen. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til kommuneloven og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.

Vi har utført revisjonen i samsvar med kommuneloven, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god kommunal revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av kommunens økonomiforvaltning og den interne administrative kontroll. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for kommunens/fylkeskommunens økonomiske stilling 31. desember 2009 og for resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk i Norge
- de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god kommunal regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Stavanger, 27.03. 2010
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

Til
Kommunestyret i Gjesdal kommune
4330 Ålgård

ÅRSOPPGJØRSNOTAT 2009 – BREV NR. 6

Innledning

Kommunelovens regler om tilsyn, kontroll og revisjon framgår av kommuneloven kapittel 12. Revisors oppgaver følger av loven § 78 og egen forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. og kan oppsummeres slik:

- Gjennomføre regnskapsrevisjon
 - ✓ Vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk
 - ✓ Se etter at årsregnskap stemmer med budsjett eller andre gyldige vedtak
 - ✓ Vurdere om opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet
 - ✓ Vurdere om kommunen har oppfylt sine plikter mht. tilfredsstillende registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
 - ✓ Se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en tryggende måte
 - ✓ Bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Eventuelle konstaterte misligheter skal straks meddeles kontrollutvalget
- Utføre forvaltningsrevisjon og selskapskontroller etter bestilling fra kontrollutvalget.

Resultatene av regnskapsrevisjonen er rapportert i vår revisjonsberetning datert 27.03.2010.

Dette årsoppgjørnotatet gir en oppsummering av årets revisjon og knytter en del kommentarer til det framlagte årsregnskapet og årsmeldingen.

Den økonomiske situasjonen og tjenestetilbudet

Driftsregnskapet for 2009 viser et netto driftsresultat på 15 mill. kr, som tilsvarer ca. 2,9 % av driftsinntektene. Dette er betydelig bedre enn fjoråret, og ligger nær opp til det anbefalte nivået for å sikre en bærekraftig utvikling framover (3 %). Inkludert i netto driftsresultat er inntektsført premieavvik på 1,7 mill. kr og merverdiavgiftskompensasjon for investeringer på 6 mill. kr. Premieavviket er ingen reell inntekt, men en teknisk føring av utsatte utgifter. Ser en bort fra disse to resultatelementene, blir det reelle nettoresultatet av driften redusert til 7,3 mill. kr eller 1,4 % av driftsinntektene.

Investeringsaktivitetene er nå på et mer moderat nivå – investeringsutgiftene er gått ned fra 95 mill. kr i 2008 til i underkant av 58 mill. kr i 2009. Dette er likevel noe høyere enn budsjettet.

Netto lånegjeld¹ er høy og utgjør hele 66 % av driftsinntektene. Den er likevel gått noe ned siden 2008, da den lå på 69 %.

Egenkapitalen utgjør ved årets utgang 274 mill. kr. Det betyr at den egenkapitalfinansierte delen av eiendelene er på 22 %. I 2008 var egenkapitalandelen på nærmere 25 %, så her har utviklingen gått i negativ retning. Den frie egenkapitalen er på snau 33 mill. kr, hvorav premieavviksfondet utgjør 9 mill. kr. Dette gir ikke stor økonomisk handlefrihet framover.

Det vises for øvrig til fyldig og god omtale i årsrapporten av både den økonomiske situasjonen og tjenestetilbudet.

Regnskapsavleggelsen og budsjettoppfølgingen

Regnskap og årsberetning er avlagt i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk. Revisjonen har, som tidligere år, arbeidet parallelt med kommunen slik at avdekkede feil har blitt rettet underveis. Samarbeidet med administrasjonen har etter vårt syn fungert godt.

Rapportering med budsjettoppfølging for første og annet tertial ble lagt fram for kommunestyret hhv. 08.06. og 12.10.2009. Vi har på stikkprøvebasis kontrollert at budsjettvedtak er korrekt registrert og rimelighetsvurdert øvrige budsjettendringer. Budsjettdisiplinen i kommunen anses som god. Tjenesteområdet ressursenter har et merforbruk på i overkant av kr 800 000, som vi får opplyst at i hovedsak skriver seg fra økt sosialhjelp. Det er merforbruk også på omsorgsområdet, kr 690 000. Store deler av dette tilskrives endringen i tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester, som er nærmere omtalt nedenfor.

Regnskapsrevisjon

Regnskapsrevisjon omfatter en vurdering av interne kontrollrutiner, analyser av regnskapsinformasjon samt tester av regnskapsopplysninger på transaksjonsnivå. Vesentlige rutiner i kommunen har blitt gjennomgått og interne kontroller er testet. Inntekter og utgifter er kontrollert på stikkprøvebasis, og alle vesentlige poster i balansen har blitt gjennomgått.

Regnskapsrevisjonen er utført i samsvar med kommuneloven med forskrift og god kommunal regnskapsskikk, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening.

Vurdering av intern kontroll

Det overordnede ansvaret for kontroll og tilsyn i kommunen tilligger kommunestyret, jf. kommuneloven § 76. Administrasjonssjefen skal iht. § 23 påse at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll, og har dermed det operasjonelle ansvaret for at interne kontrollrutiner er etablert og at de fungerer tilfredsstillende. Det vises i den anledning til rapporten ”85 tilråinger for styrkt egenkontroll i kommunane”, lagt fram for Kommunal- og regionaldepartementet høsten 2009. Rapporten, som var utarbeidet av en arbeidsgruppe oppnevnt av KRD, slår fast at den administrative kontrollen i kommunene bør utvikles. Det pekes særlig på behovet for å foreta risikovurderinger og viktigheten av å dokumentere kontrollsystemet.

¹ Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser, fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler.

Denne problemstillingen er aktuell også for Gjesdal kommune. Det er ingen fullstendig dokumentasjon av de ulike kontrollrutinene. Det skal likevel nevnes at det i de siste par årene gjort et godt arbeid for å oppdatere og utbedre innkjøpsreglementet, nettopp med utgangspunkt i at innkjøp er et område som er svært risikoutsatt. Vi er dessuten kjent med at det er et arbeid i gang med å få oppdatert og dokumentert også andre økonomirutiner, noe som er svært positivt og som vi vil anbefale at blir prioritert framover. Det at fullmakter og kontrollansvar er dokumentert og kjent i organisasjonen, bidrar til både å forebygge feil og misligheter og å sikre kontinuitet i kontrollarbeidet i forbindelse med så vel fravær som utskiftning av personell.

Vi har i løpet av 2009 gjennomgått de mest sentrale økonomirutinene og løpende gitt tilbakemeldinger til administrasjonen av våre vurderinger. Her følger en kort oppsummering:

- *Lønnsrutinen* vurderes – i likhet med tidligere år – alt i alt som tilfredsstillende. Administrasjonen synes å ha gode avstemmingsrutiner når det gjelder både lønn og sykelønnsrefusjoner. Den månedlige kontrollen av utbetaling av lønn fungerer tilsynelatende greit, men det er ikke dokumentasjon av at kontrollene blir utført. Det ble avdekket enkelte avvik i rutinen for utbetaling av timebasert lønn, uten at det utgjorde vesentlige beløpsmessige feil. Det er ved årsskiftet utestående krav på sykelønnsrefusjon som også gjelder årene 2008, 2007 og 2006. De eldste kravene utgjør ikke store beløpene, men bør etter vår vurdering likevel ryddes opp i.
- *Innkjøpsrutinen* vurderes regelmessig i forbindelse med våre kontroller av kravene om merverdiavgiftskompensasjon. Vi finner en del feil når det gjelder merverdiavgiftsbehandlingen, men relativt få feil ellers. Regelverket på merverdiavgiftsområdet er både omfattende og komplisert, og når fakturabehandlingen foretas av personer som ikke har avgiftslovgivningen som en del av sin kjernekompetanse, er det ikke uventet at feil oppstår. Det blir dermed ekstra viktig å etablere sentrale, interne kontroller på dette området. Løpende oppdatering på regelverket for involverte medarbeidere bør også inngå som en del av internkontrollen på dette feltet.

E-handelsprosjektet går framover, om enn ikke så hurtig som opprinnelig planlagt. Som nevnt over er det gjort atskillig for å forbedre retningslinjene for innkjøp og å gjøre dem tilgjengelige for alle i kommunen. Ny innkjøpsstrategi ble vedtatt av kommunestyret 09.03.2009, og oppdatert innkjøpshåndbok er tilgjengelig på intranettet. Gjesdal ble klaget inn til KOFA i en sak i 2009. Klagen ble avvist med den begrunnelse at den klart ikke kunne føre fram. Våre stikkprøvekontroller har ikke avdekket vesentlige brudd på lov om offentlige anskaffelser, og vi konkluderer derfor med at rutinen synes å fungere tilfredsstillende.

- *Salgsrutinene* er gjennomgått og vurdert i løpet av året. Dette er rutiner knyttet til brukerbetaling, kommunale avgifter og andre tekniske inntekter, samt husleie. Vi finner dem i hovedsak å være formålstjenlige og betryggende. I forbindelse med rutinen for egenbetaling av omsorgstjenester, har vi også i år påpekt den manglende arbeidsdelingen og kommunens sårbarhet som følge av avhengighet av en person. Når det gjelder de øvrige rutinene, hadde vi kommentarer kun til noen få avvik.

Rutinen for innkreving av husleie er forbedret siden i fjor, men kan nok bli enda bedre. Av utestående per 31.12.2009 på ca. kr 330 000, er halvparten av kravet over et halvt år gammelt. Når det gjelder fordringsmassen totalt, er ca. 15 % tre måneder eller eldre og fordringer på til sammen ca. kr 700 000 er over ett år gamle. Dette tyder på et generelt

behov for å innskjerpe oppfølgingsrutinen av trege betalere, og vi har fått opplyst at det nå er iverksatt organisatoriske tiltak på dette området.

- De interne saksbehandlings- og utbetalingsrutinene innen *sosial- og barnevernstjenesten* synes i det alt vesentlige å være velfungerende. Sosialetaten ble en del av NAV i april 2009. I den anledning ble fagsystemet Oscar skiftet ut med systemet Velferd. Vi får opplyst at sammenslåingen har gått greit, men at det var en del problemer knyttet til konverteringen av data fra det ene systemet til det andre. I løpet av året har barnevernet implementert et nytt fagsystem: Familia. Økonomifunksjonaliteten er imidlertid ikke tatt i bruk ennå, slik at det fortsatt er manglende sporbarhet mellom fagsystem og regnskap. For øvrig vurderes de interne rutinene i hovedsak til å være tilfredsstillende, ikke minst som følge av relativt små og oversiktlige forhold som muliggjør en effektiv lederovervåkning.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 883 321. Inntekter og utgifter, anordninger og bruk av fond er kontrollert dels ved analytiske handlinger, dels ved stikkprøver av detaljtransaksjoner. Det er ikke avdekket vesentlige feil i driftsregnskapet.

Tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende tjenester ble endret i 2009 ved at innslagspunktet for utgiftsdekning er økt fra kr 835 000 til kr 865 000 samtidig som refusjonsgraden er gått ned fra 85 % i 2008 til 80 % i 2009. Dette medfører at kommunen må dekke en atskillig større del av utgiftene til disse brukerne enn den har gjort tidligere. Tilskuddet, som utbetales først i 2010, vil komme til å utgjøre i overkant av 8 mill. kr.

Det er relativt store avvik mellom budsjettet og faktisk bruk av og avsetning til fond. Årsaken er at all tjenesteområder som har midler igjen ved slutten av året, vil kunne avsette dette til disposisjonsfond og bruke det året etter. Tilsvarende vil områder med merforbruk kunne bruke av tidligere foretatte avsetninger. Hvorvidt det enkelte tjenesteområde kommer til å ha mer eller mindreforbruk, blir gjerne ikke klart før det nærmer seg slutten av året, slik at det ikke er aktuelt å foreta budsjettreguleringer.

Investeringsregnskapet

Alle prosjekter som er utført i forbindelse med regjeringens tiltakspakke, er ført i investeringsregnskapet, ca. 4 mill. kr totalt. Vi stiller spørsmål ved om ikke flere av disse prosjektene heller burde ha vært ført i driftsregnskapet, herunder for eksempel utgifter knyttet til utskiftning av tak og utgifter i forbindelse med utskiftning av gulv som følge av fuktskader. Dette er etter vår vurdering utgifter som mer har karakter av vedlikehold enn påkostning. Føringen har imidlertid ingen betydning for netto driftsresultat ettersom tiltakene er fullfinansiert gjennom tilskudd, og vi har av den grunn ikke noen merknad om dette i revisjonsberetningen. Det er like fullt vår oppfatning at det hadde vært mer i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk i det minste å føre deler av disse utgiftene i driftsregnskapet.

Vi mener at det også er andre poster i investeringsregnskapet hvor det ikke er helt opplagt at utgiften hører hjemme der. Regelverket om hva som skal defineres som en investeringsutgift kontra hva som er en driftsutgift, gir mange fortolkningsmuligheter, noe som gjør grensedragningen vanskelig og medfører at enkelte poster vil befinne seg i en gråsoner. Det er i disse tilfellene avgjørende å ha en tilfredsstillende dokumentasjon av de vurderingene som legges til

grunn for hvor utgiften skal føres. Det kritiske punktet i så henseende er at det bare er investeringsutgifter som kan finansieres med lån. Alle andre utgifter må dekkes av driftsinntektene. Dette med dokumentasjon er et felt hvor Gjesdal – i likhet med mange andre kommuner – kan bli vesentlig bedre på.

Kommunen har i 2009 innvilget et betydelig beløp i startlån, hele 13,4 mill. kr., mens det var budsjettert med 4 mill. kr. Tidligere har etterspørselen etter disse lånene vært nokså beskjeden, noe som har ført til at kommunen har hatt relativt store, ubrukte lånemidler. Ifølge en oversikt over misligholdte lån per 31.12.2009, utgjorde sum forfalt, ikke betalt, ca. kr 326 000, mens rest hovedstol var på i alt 3,7 mill. kr. Utgifter til sosiale lån utgjør bare ubetydelige beløp.

Av det totale finansieringsbehovet i 2009, er 73 % finansiert gjennom bruk av lån. Dette har medført at låneandelen har økt fra 75 % i 2008 til 78 % i 2009.

Balansen

Alle vesentlige balanseposter er verifisert per 31.12.2009. Revisjonen bygger i stor grad på kommunens egne avstemmingskontroller. Det vises til bokføringsloven § 11 som krever at alle balanseposter skal være dokumentert, med mindre de er ubetydelige.

Balanseposten aksjer er vesentlig redusert i forhold til fjoråret. Dette skyldes i all hovedsak nedskrivningen av aksjeposten i Gjesdal Næringspark AS til ca. 12 mill. kr. Bakgrunnen var en kraftig nedskrivning av tomteverdiene i selskapet i forbindelse med regnskapsavslutningen for 2008.

Bokførte kundefordringer per 31.12.2009 er på 9,8 mill. kr, noe som representerer en betydelig økning fra i fjor, da fordringene utgjorde ca. 4,4 mill. kr. Som nevnt ovenfor er ca. 15 % av dette beløpet fordringer som er tre måneder eller eldre, og rundt kr 700 000 skriver seg fra 2008 eller tidligere. Regnskapsavdelingen har hatt en gjennomgang av de eldre fordringene og har som en følge av det avskrevet ca. kr 70 000. Det er imidlertid ikke foretatt noen avsetning i regnskapet for potensielle tap i kundemassen, slik vi har anbefalt.

Det er i løpet av 2009 gjort plasseringer i obligasjoner for 9,8 mill. kr. Obligasjonene er oppført i balansen til anskaffelseskost, mens det korrekte ville vært å verdsette dem til virkelig verdi, dvs. markedsverdi, som per 31.12.2009 var ca. kr 200 000 høyere.

Forvaltningsrevisjon og selskapskontroller

Kontrollutvalget foretar bestillinger av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i samsvar med bystyrets vedtatte planer. Det ble i 2008 utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll som skal dekke inneværende fireårsperiode.

I løpet av året har revisjonen fullført og levert to forvaltningsprosjekter, hvorav ett var påbegynt i 2008:

- *Byggeprosjekter* – en vurdering av rutiner for kommunale byggeprosjekter generelt og overskridelser i to rehabiliteringsprosjekter spesielt. Vi fant at kommunen gjentatte ganger hadde begått brudd på regelverket om offentlige anskaffelser, og at det var en praksis hvor byggeregnskaper ble avlagt til dels lenge etter ferdigstillelse. Når det gjaldt de to konkrete rehabiliteringsprosjektene, mente kommunen selv at endringene syntes

nødvendige og at prosjektene holdt en nøktern kvalitet. Vi stilte imidlertid spørsmål ved om utgiftsøkningene burde vært fanget opp allerede i forprosjektet, før kommunestyret fattet sine endelige budsjettvedtak.

Det bemerkes at kommunen i etterkant av revisjonen har revidert byggeinstruksen hvor det er lagt opp til skjerpede oppfølgingsrutiner av byggeprosjektene.

- *Oppfølging av politiske vedtak* – en kartlegging av de rutiner rådmannen har til å følge opp vedtak, og en evaluering av i hvilken grad de blir fulgt opp. Våre funn viste at kommunen ved å bruke saksbehandlingssystemet Websak, hadde tilfredsstillende rutiner på området. Gjennomgang av kommunestyrevedtak fra 2008 avdekket ingen saker som hadde mangler med hensyn til gjennomføringen.

Selskapskontroll av Gjesdal Bompengeselskap AS ble utført i 2009, mens selskapskontroll av IVAR IKS var i arbeid ved utgangen av året.

Vi har dessuten gjennomgått sentrale kommunestyrevedtak, herunder budsjettvedtak.

Attestasjoner

Omfanget av bekreftelser var relativt stort også i 2009 og besto blant annet attestasjon av krav om merverdiavgiftskompensasjon, attestasjon av spilleregnskap (søknader om tippemidler), uttalelser vedrørende ressurskrevende brukere, psykisk helse, bekreftelse av lønnstilskudd mv. Vi fikk kun ett byggeregnskap til attestasjon i 2009. Regnskapet gjaldt et prosjekt som var ferdigstilt i august 2006.

Misligheter

Revisor plikter i henhold til revisjonsforskriften § 4 å rapportere misligheter til kontrollutvalget med kopi til administrasjonssjefen. Vi har verken avdekket eller fått melding om at det er begått misligheter i 2009.

Betingede forpliktelser og hendelser etter balansedagen

Administrasjonssjef og fagsjef har gjennom sin underskrift på fullstendighetserklæring datert 23.03.2010, bekreftet at vi har fått tilgang til alle opplysninger som er relevante for årsregnskapet.

Vi er ikke kjent med at det skal foreligge forhold av betydning for årsregnskapet som det ikke er tilfredsstillende informert om.

Konklusjon – revisjonsberetningen

Vi har etter vår vurdering oppnådd betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Det avgis derfor en normal revisjonsberetning for 2009.

Kontrollutvalget har i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 8 ansvaret for å påse at de merknader revisor har gjort, blir fulgt opp. Dette gjelder likevel ikke merknader vedrørende løpende forbedring og effektivisering av normal drift. For 2009 er det ikke avdekket forhold som kontrollutvalget plikter til å følge opp.

Med hilsen
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

Tove-Gunn Moen
Oppdragsleder/
statsautorisert revisor

Kopi: Administrasjonssjef i Gjesdal kommune

[Tilbake](#)

Årsrapport for 2009

Skatteoppkreveren i Gjesdal
kommune

Gjesdal
kommune
Vi strekker oss lenger™

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1. Skatteoppkreverkontoret

1.1.1 Ressurser

Ressursfordeling	Årsverk	%-andel fordelt
Antall årsverk ved SKO som kun er benyttet til SKO-funksjonen i regnskapsåret	1,5	100 %
Ressursbruk ved SKO, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatteregnskap	0,5	33 %
Innfordring av skatt/arbeidsgiveravgift	0,85	57%
Kontrollvirksomhet		
Informasjon og veiledning overfor skatte- og avgiftspliktige og regnskapsførere/revisorer		
Skatteutvalg	0,05	2 %
Administrasjon	0,1	8 %
(Andel fordelt skal være 100 %)	Sum	100 %

I tillegg er det avsatt 20% stilling til Sør Rogaland arbeidsgiverkontroll

1.1.2 Organisering

Kontoret har 1,5 årsverk. Skatteregnskapet er beregnet til 33 % av arbeidet og det daglige arbeidet her utføres i stor grad av stilling på 50%. I tillegg foretar denne avstemming av skattetrekk og arbeidsgiveravgift.

Skatteoppkrever foretar periodisk oppgjør, årsoppgjør, innfordring, søknadsbehandling samt administrasjon. Innfordringen er beregnet til 57%.

Kontrollvirksomheten overfor arbeidsgivere er lav på grunn av manglende ressurser.

1.1.3 Ressurser og kompetanse

I februar 2009 passerte kommunen 10.000 innbyggere. Kontoret har i en årrekke vært bemannet med 1,5 stilling. Dette kan synes tilstrekkelig for de daglige gjøremål fordi vi nå merker effekten av nytt skatteregnskap og innfordringssystem.

Ny innfordringsstrategi medfører merarbeid i forhold til tvangsinnfordring, og gir ikke innsparing i ressursbruk.

Kompetanse og utvikling søkes ivarettatt ved deltakelse på kurs innen aktuelle fagområder.

Lav bemanning på kontoret gir sårbarhet i forhold til uforutsette langtidsfravær.

1.2. Internkontroll

Skatteoppkrever er underlagt instruks for skatteoppkrever fastsatt av Skattedirektoratet .

Instruksen gjelder for utførelsen av de oppgavene den kommunale skatteoppkrever er pålagt i lov av 17.juni 2005 nr 67 om betaling av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven).

Skatteoppkrever har utarbeidet rutiner i henhold til skatteoppkreverinstruks.

1.3. Vurdering av skatteinngangen

1.3.1. Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret

Total skatteinngang i 2009 er kr 872 025 301. Dette er en økning på 5,4% i forhold til 2008.

1.3.2. Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Kommunens andel av skatteinngangen utgjør kr 217 117 234, dvs 24,9% av total sum. Økningen er på 6,2% i forhold til 2008. Andelen til staten er kr 303 685 128 og representerer en økning på 1,9 %. Medlemsavgiften til folketrygden er kr 192 836 971 og utgjør en økning på 10,8% mer enn i 2008.

1.4. Skatteutvalg

Det er oversendt 3 saker til skatteutvalget høsten 2009. Disse var ikke ferdigbehandlet ved årsskiftet. Ved årsskiftet er det ingen søknader som er ubehandlet ved skatteoppkreverkontoret.

2. Skatteregnskapet

2.1. Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Dette viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av året, hvordan disse fordeler seg på skatteartene, samt hvordan innbetalte skatter og avgifter er fordelt mellom skattekreditorene.

Innbetalte skatter og avgifter fordeles mellom skattekreditorene i henhold til gjeldende fordelingstall.

Skatteoppkreveren i Gjesdal kommune bekrefter at skatteregnskapet i 2009 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer. Jf Instruks for skatteoppkrevere § 3-1.

		2009	2008	Endring	Endr. %
1	Likvider	54 700 124	54 991 599	(291 476)	(0,5)
	Skyldig skattekreditorene	(4 499 375)	(9 366 636)	4 867 261	(52,0)
	Skyldig andre	(1 355 400)	(241 704)	(1 113 696)	460,8
	Innestående margin	(48 845 345)	(45 383 257)	(3 462 088)	7,6
	Udisponert resultat	(4)	(3)	(1)	
Sum		-	-		
2	Arbeidsgiveravgift	(114 979 207)	(108 188 770)	(6 790 437)	6,3
	Kildeskatt	(25 200)	(16 304)	(8 896)	54,6
	Personlige skatteyttere	(700 152 842)	(665 524 834)	(34 628 009)	5,2
	Selskapsskatt	(57 000 890)	(53 589 125)	(3 411 765)	6,4
	Renter	(439 352)	(286 724)	(152 629)	0,1
	Innfordring	572 190	97 257	474 934	488,3
Sum		(872 025 301)	(827 508 500)	(44 516 802)	5,4
3	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	114 979 207	108 188 770	6 790 437	6,3
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	192 836 971	174 076 326	18 760 645	10,8
	Fordelt til Fylkeskommunen	43 406 760	42 845 601	561 159	1,3
	Fordelt til kommunen	217 117 234	204 422 704	12 694 531	6,2
	Fordelt til Staten	303 685 128	297 975 099	5 710 029	1,9
	Krav som er ufordelt	1	0	1	
Sum		872 025 301	827 508 500	44 516 802	5,4
Sum totalt		-	-		

Skatteoppkrevers likvider består av innestående på bankkonto for skatt og eventuell kontantbeholdning.

Skyldig skattekreditorene

Her ligger resultatene fra periodeoppgjøret for desember som ble utbetalt før 10.1.2010.

Skyldig andre

Posten inneholder uidentifiserte og uplasserte innbetalinger. Endring av likning foretatt i uke 52 har ført til overskytende skatter som ikke er blitt utbetalt i regnskapsåret.

Uplasserte innbetalinger

Dette gjelder innbetalinger som ikke er plassert mot krav i regnskapet fordi det mangler motpost. En del av innbetalingene skyldes akontobeløp forskuddskatt 2009 før årsskiftet.

Innbetalte skatter og avgifter, renter og innfordring

Dette er innbetalt arbeidsgiveravgift, kildeskatt, personlige skatteyttere, selskapsskatt renter og innfordring etter fradrag for margin med mer som er fordelt mellom skattekreditorene.

Fordelt skattekreditorene

Her vises innbetalt skatter og avgifter og hvordan disse er fordelt mellom skattekreditorene.

Krav som er ufordelt

Beløpet her skyldes øreavrunding.

Årsregnskapet for 2009 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatteoppkreveren.

2.2 Margin

2.2.1 Marginoppgjøret for 2008

2.2.2

Avsetning margin for 2008 pr 31.12.2008		Kr	41 569 247
Avsetning margin for 2008 periode 1-6 i 2009	+	Kr	10 450 233
= sum avsetning margin for 2008	=	Kr	55 833 490
- bruk av margin for 2008	-	Kr	65 081 787
= resultat marginoppgjøret (underskudd)	=	Kr	9 248 297

Prosentats marginavsetning: 8 %. Satsen har vært uendret i flere år.

2.2.2 Kommentar om marginoppgjøret:

Kommunen har et underskudd på kr 9 248 297 ved marginoppgjøret, noe som førte til betydelig lavere bokført skatt i okt/nov. 09.

Marginavsetning for regnskapsåret pr 31.12.2009 kr 48 845 345

Prosentats for regnskapsåret 2009: 8 %

3. Innfordring av krav

3.1. Restanseutviklingen

3.1.1 Totale restanser (forfalte debetkrav) pr 31.12.2009 for skatt og arbeidsgiveravgift
Restanser pr 31.12.2009 er totalt kr 23 596 735.

Gjenstående beløp	2009	2008
Arbeidsgiveravgift	1 474 983	707 188
Forsinkelsesrente	1 316 607	1 649 514
Forskuddstrekk	2 363 575	1 153 998
Restskatt	2 233 064	2 007 532
Restskatt, person	11 112 115	12 676 817
Utskrevet forskuddsskatt	1 662 561	228 550
Utskrevet forskuddsskatt, person	4 007 505	5 158 578
Annet	(573 675)	198 258
Sum	23 596 735	23 780 435

Tabellen er utarbeidet i forhold til tilsendt liste. Det tas forbehold om feil/forskyvning innen enkelte poster.

3.1.3 Kommentar om restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Restansene viser nedgang for 2009 i forhold til 2008.

Restskatt for firma gjelder et firma som står for nesten hele restansen. Ubetalt arbeidsgiveravgift har økt betydelig i løpet av året. Av restansen er ved årsskiftet meldt inn krav i overkant av kr 600.000 som gjelder 6 termin 2009 som forfaller den 15.1.2010. Krav som ikke er forfalt for forskuddstrekk er i underkant av 1 mill for samme termin.

3.1.4 Restanser eldre år

År*	Restskatt	Øvrige restanser samlet
2007	1 463 806	276 885
2006	555 295	548 171
2005	891 704	534 053
2004-1998	3 259 957	1 546 086
1997-1994	598 589	777 998

3.1.5 Kommentar om restanseoppfølgingen på eldre år

Kontoret har gjennomgått rapporten "Restanseliste – forelda krav" dato tom 31.12. foregående år og sikret at krav ikke foreldes uten at det er iverksatt tiltak. Et krav på kr 101.112 er korrigert for rett foreldelsesdato.

Antall krav som var foreldet ved utgangen av året var 5, og utgjør et samlet krav på kr 7.337. Skatteoppkrever iverksetter nødvendige tiltak i henhold til foreldelse av krav i form av utlegg og utleggstrekk for personlige restskatter.

3.2. Innfordringens effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat per 30.06.2009 i regnskapsåret.

Skatteetaten følger opp skatteoppkrevernes resultater med hensyn til innfordring. Resultatene utgjør grunnlag for videre prioriteringer og tiltak i samarbeid med skatteoppkrever.

Tabellen nedenfor viser resultat av innfordring pr 30.6.2009 og SK (Skattekontoret) krav.

Innfordringens effektivitet har økt i forhold til 2008. I tillegg er den høyere enn kravet som er satt av SK.

Resultatet pr 30.6.2009 viser frivillig innbetalt restskatt på 93%. For Rogaland er snittet 92,4. Landsgjennomsnittet er 58,3 %.

Andelen innbetalt av innfordret restskatt er 65,7%. Dette er høyere enn snittet for Rogaland som er 53,3 %

For landet er snittet 52,5%.

Skatte/og avgifts art	År	Resultat 30.6.2008	Resultat 30.6.2009	SKs krav
Restskatt innbetalt	2007	92,5%	95,0%	93 %
Forskuddstrekk	2008	99,7%	100 %	99,9 %
Forskuddsskatt person	2008	97,%	98,3 %	98 %
Arbeidsgiveravgift	2008	99,6%	99,9 %	99,8 %
Restskatt innfordret	2007	20,3 %*	65,7 %	30 %**

*, ** Dette er feil og skyldes feil rapportering tidligere. Det antas at ca 65% er mer reelt.

3.2.2 Vurdering av i hvilken grad, og hvordan innfordringsaktiviteten har påvirket innfordringsresultatet

To års drift med nytt skatteregnskap og innfordringsprogram synes å gi resultater.

Skattedirektoratet har utviklet innkrevingsstrategier som utføres i Skatteetaten og ved skatteoppkreverkontorene. Dette skal sikre en effektiv ressursutnyttelse gjennom målrettet innkreving, aktiv bruk av tekniske hjelpemidler og samarbeid med andre aktører.

Strategien ble tatt i bruk siste halvdel av 2009 på landsbasis.

3.3.3 Særnamskompetanse

Kontoret har egen særnamskompetanse og har foretatt 79 utleggsforretninger i forhold til 11 året før. Ny innfordringsstrategi medfører flere utleggsforretninger og vil føre igjen til større tidsforbruk.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1. Kontorets resultat per 31.12 i regnskapsåret

Gjesdal kommune er tilsluttet Sør Rogaland Arbeidsgiverkontroll v/Stavanger kemnerkontor med en stillingsprosent på 20. Stillingen i Stavanger har vært ubesatt siden våren 2008.

Skattedirektoratet har fastsatt det skal gjennomføres bokettersyn hos 5% av totalt antall leverandører av LTO i kommunen. Dette utgjorde et krav om 19 ettersyn for 2009.

Antall planlagte kontroller for regnskapsåret var 0

Antall gjennomførte kontroller for regnskapsåret var 15 (6 fullstendige og 9 begrensede)

Skatteoppkreveren i Gjesdal har i 2009 kjøpt timer ved Sandnes kemnerkontor som har gjennomført 6 fullstendige kontroller.

Kontrollen har ikke ført til større avdekkinger, men bedriftene har fått pålegg om å følge regelverket der det er påvist feil.

4.1.2 Kontorets eventuelle tiltak for bedring av arbeidsgiverkontrollen

Pr 31.12.2009 har Stavanger kemnerkontor sagt opp avtalen om bokettersyn for kommunen. Skatteoppkreverer har henvendt seg til nærliggende skatteoppkreverkontor for samarbeid. Pr dato har de ikke ledige ressurser, og det er ingen snarlig løsning i sikte.

Ålgård, 19. januar 2010

Skatteoppkrever

Vedlegg: Årsregnskapet for 2009.

Årsregnskapet for Gjesdal kommune for inntektsåret 2009

Tilbake

Skatteregnskap 2009 Gjesdal kommune

	2009	2008
Likvider	54 700 124	54 991 599
Skyldig skattekreditorene	-4 499 375	-9 366 636
Skyldig andre	-1 355 400	-241 704
Innestående margin	-48 845 345	-45 383 257
Udisponert resultat	-4	-3
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-114 979 207	-108 188 770
Kildeskatt	-25 200	-16 304
Personlige skatteyttere	-700 152 842	-665 524 834
Selskapsskatt	-57 000 890	-53 589 125
Renter	-439 352	-286 724
Innfordring	572 190	97 257
Sum	-872 025 301	-827 508 500
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	114 979 207	108 188 770
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	192 836 971	174 076 326
Fordelt til Fylkeskommunen	43 406 760	42 845 601
Fordelt til kommunen	217 117 234	204 422 704
Fordelt til Staten	303 685 128	297 975 099
Krav som er ufordelt	1	0
Sum	872 025 301	827 508 500
Sum totalt	0	0

Ålgård 19.1.2010

Ingvild Berge
Skatteoppkrever

Skatteetaten

Saksbehandler
Øivind Ole Midthun

Deres dato

Vår dato
15.02.2010Telefon
51 82 58 75

Deres referanse

Vår referanse
2009/688Kommunestyret i Gjesdal kommune
Rettedalen 1
4330 ÅLGÅRD

Rogaland	
Kontrollutvalgsssekretariat	
Saksnr.:	08 / 1411 Dok.nr. 11
Mottatt dato:	23 FEB 2010
Arkivnr.:	232
Kontrollnr.:	1122
Saksb.:	PKV U.off.

Kontrollrapport 2009 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Gjesdal kommune

Vi har gjennomført kontroller knyttet til skatteoppkreverfunksjonen for Gjesdal kommune for 2009. Regnskapet viser per 31. desember 2009 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til marginkonto) på kr 872 025 301 og utestående restanser² på kr 23 065 964 herav berostilte krav på kr 1 633 495. Skatteregnskapet er avgitt av kommunens skatteoppkrever den 19. januar 2010.

1. Oppgaver og kontroll

Grunnlaget for skatteetatens kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekantorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 29. november 2007.

Skattekantoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Ressurser og tilpasset organisering
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Omfanget av kontrollen

Skattekantoret har i 2009 gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll. Siste stedlige kontroll ble avholdt 11. og 12. mai 2009.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

Skattekontoret har i 2009 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for området skatteregnskap.

Skatteoppkreverkontoret har gitt tilbakemelding på pålegg og anbefalinger som er gitt.

3. Resultat av utført kontroll

Basert på utført kontroll mener skattekontoret følgende:

- **Ressurser og tilpasset organisering**

Etter en samlet vurdering finner skattekontoret at skatteoppkreverkontoret er organisert slik at gjøremålene i henhold til skatteoppkreverinstruksjonen kan utføres tilfredsstillende. Skattekontoret har ingen spesielle anmerkninger til kontorets ressursituasjon.

- **Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap**

Etter en samlet vurdering finner skattekontoret at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et rettvise uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- **Skatte- og avgiftsinnkrevningen**

Etter en samlet vurdering finner skattekontoret at utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- **Arbeidsgiverkontroll**

Etter en samlet vurdering finner skattekontoret at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk, retningslinjer og utføres i tilstrekkelig omfang.

4. Ytterligere informasjon om kontrollene

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger i 2009 gitt pålegg og anbefalinger som er meddelt skatteoppkrever i brev av 23. juni 2009 og 6. januar 2010.

Vennlig hilsen

Arnljot von Mehren
avdelingsdirektør, Innkreving
Skatt vest

Jan Kåre Strøm
underdirektør

Kopi til:

- Kontrollutvalget i Gjesdal kommune
- Skatteoppkreveren i Gjesdal kommune
- Riksrevisjonen
- Skattedirektoratet

 Rogaland Revisjon IKS	Klientnr.:	Arkiv:
Oppdrag: Gjesdal kommune	Utarbeidet dato/sign.: 28.9.09/16.11.09/BHU	År:
Enhet: Forvaltningsrevisjon	Gjennomgått dato/sign.: 16.11.09/TGM	Side: 1 av 6
Sak: Prosjektmandat – Kvalitet i pleie og omsorg		

Tilbake

Drøfting og bakgrunn

Tidligere behandling

Dette prosjekt er forankret i gjeldende plan for forvaltningsrevisjon. I planarbeidet kom det fram flere innspill til hva prosjektet kunne inneholde. Dette ble inntatt i forslag til prosjektmandat forelagt kontrollutvalget 20.10.2009. I behandlingen framkom det ønske i utvalget om å spisse prosjektet. Følgende ble protokollert:

”Formål med prosjektet: Vurdere om kommunens sitt system for kvalitetskontroll er tilfredsstillende. Kontrollutvalget vil legge vekt på følgende problemstillinger:

- Er det samsvar mellom målsetninger og praksis (resultater) og hvordan rapporteres dette.
- Undersøkelser av kvaliteten av brukeropplevelse, vurdere kvalitet på spørsmålene, har kommunen kontroll på området. Hvordan defineres brukere (f. eks. pårørende til brukere). Etterprøve brukerundersøkelse for en gruppe lev. et utvalg.

Kontrollutvalget ber revisjonen legge fram et nytt forslag til prosjektmandat til neste møte”

Slik det er protokollert, kan formålet og første problemstilling tolkes til å være like helhetlig som opprinnelig forslag. Drøftingen i utvalget gikk imidlertid mest på kvalitetssystem i relasjon til brukerundersøkelser. Dette siste er en meget avgrenset del av et kvalitetssystem innenfor den sektoren som i Gjesdal benevnes Tjenesteområde Omsorg og omfatter ca. 105 årsverk og en budsjetttramme på over 60 millioner.

Vi har sett på problemstilling 2 i vedtaket over og drøfter i det følgende en mulig tilnærming og avgrensning av prosjektet (alternativ 1). Opprinnelig forslag følger som alternativ 2.

Brukerundersøkelser

Revisor har etter kontrollutvalgets møte innhentet **kommunens brukerundersøkelser** på området.

Vi sitter med resultater fra:

- Hjemmetjenestene 2004, 2006 og 2008
- Solås bo- og rehab, brukere 2004, 2006 og 2008
- Solås bo- og rehab, pårørende 2004, 2006 og 2008
- Personer med utviklingshemming 2008
- Pårørende til personer med demens i bofellesskap 2008
- Rehabiliteringsavdelingen 2009
- Sosialtjenesten (2002, 2005), 2007
- Barnevernet, barn og foresatte (2002, 2005), 2007

En foreløpig vurdering er at Gjesdal kommune både har gjennomført mange brukerundersøkelser og etter hvert har bygget seg opp en historikk på gjennomføring av dem. Ikke alle kommuner gjør det. Videre har kommunen valgt å benytte seg av undersøkelsene som tilbys av nettstedet Bedrekommune.no. Tilbudet er utviklet av KS og effektiviseringsnettverkene. Bedrekommune.no synes være rimelig i pris og enkel i bruk. Løsningen gir umiddelbar sammenligning med mange andre kommuner og seg selv over tid. Dette er kvalitetssikrede undersøkelser vi tidligere har anbefalt andre kommuner å benytte seg av.

 Rogaland Revisjon IKS	Klientnr.:	Arkiv:
Oppdrag: Gjesdal kommune	Utarbeidet dato/sign.: 28.9.09/16.11.09/BHU	År:
Enhet: Forvaltningsrevisjon	Gjennomgått dato/sign.: 16.11.09/TGM	Side: 2 av 6
Sak: Prosjektmandat – Kvalitet i pleie og omsorg		

[Tilbake](#)

I forhold til selve gjennomføringen har kommunen mye brukt (uavhengige) studenter til å intervju respondentene. Sammen med svarprosenter og drøftinger er slike metodekommentarer inntatt i saker til politiske utvalg i forbindelse med framlegging av resultatene.

Revisor anbefaler kontrollutvalget for det første å ikke bruke ressurser på å metodisk kvalitetssikre spørsmål i Bedrekommune.no. For det andre var siste spørreundersøkelse i hjemmetjenester og på Solås i 2008, noe som betyr at etterprøving ikke lar seg gjennomføre nå. Kommunen skal ventelig gjennomføre en ny undersøkelse neste år. Denne kunne vært gjentatt av Rogaland Revisjon med et annet utvalg respondenter. Dette kan gi noen andre svar, som gjerne er tilfelle i intervjuundersøkelser, men vi er også generelt tvilende til kost-nytteverdien av slik etterprøving. Kommunen har sannsynligvis en del å hente på å få opp pårørendes svarprosent på Solås fra 53 % i 2008. De andre svarprosenter synes å være tilfredsstillende.

Andre spørsmål kan stilles til brukerne og pårørende for å supplere bildet. Rogaland Revisjon har de siste årene utviklet egne intervjuguider (spørreskjemaer) til bruk i forvaltningsrevisjon av kvalitet i pleie og omsorg. Noe av inputen til disse er fra Bedrekommune.no, noe er direkte fra kvalitetsforskriften (f.eks likebehandling), og noe er fra nasjonale signaler om hva oppmerksomheten må rettes mer mot i norske kommuner (f.eks aktivisering). Det hele har så blitt justert iht. de tilnærminger de enkelte kontrollutvalg har ønsket å legge inn. Vi har tidligere funnet det mest rasjonelt å supplere, og ikke gjenta kommunens egne

brugerundersøkelser. Dette lå inne i opprinnelig mandatforslag med flere stikkord på hva som skulle/kunne undersøkes hos brukerne.

Et sentralt aspekt i tilknytning til brukerundersøkelser, utover det metodiske, er hvordan resultatene utnyttes som grunnlag for læring og utvikling. Dette inngår i en sløyfe som er illustrert i figuren. I et avgrenset forvaltningsrevisjonsprosjekt kan man nøye seg med dette. Dette ligger i alternativ 2, men legges inn i alternativ 1 i noe mer forsterket variant.

Internkontroll

I en tidligere forvaltningsrevisjonsrapport beskrev vi følgende:

”Det er i kommuners pleie og omsorgstilbud behov for et kvalitetssystem med avvikshåndtering og internkontroll. Hensikten med internkontroll er å oppnå kvalitetsforbedringer. Loven krever at kommunene dokumenterer hvordan en velger å gjennomføre internkontrollen. Generelt sett er dokumentasjon en hjørnestein i internkontrollsystemet og en forutsetning for læring og utvikling.

Systematisk avviksregistrering gir ledelsen anledning til å følge opp virksomhetens resultater. Å se resultatene over noe tid, kan indikere behov for forbedringer. For eksempel vil det i mange tilfeller være en viss risiko for at skader oppstår. Selv om hvert enkelt tilfelle er innenfor det som betraktes som en normal risiko ved tiltaket og synes håndtert faglig forsvarlig, kan resultat over tid indikere behov for endring. Systematisk registrering er også en forutsetning når en skal evaluere korrigerende tiltak. Det kan stilles spørsmål ved om kommunen har slik statistikk om egen drift produsert på grunnlag av avviksregistrering. Ved mangler her kan det vanskelig konkluderes om kommunene har den kvalitet på tjenestene som er forutsatt. Selv om både ledelse, ansatte og brukere gir gode

 Rogaland Revisjon IKS	Klientnr.:	Arkiv:
Oppdrag: Gjesdal kommune	Utarbeidet dato/sign.: 28.9.09/16.11.09/BHU	År:
Enhet: Forvaltningsrevisjon	Gjennomgått dato/sign.: 16.11.09/TGM	Side: 3 av 6
Sak: Prosjektmandat – Kvalitet i pleie og omsorg		

[Tilbake](#)

tilbakemeldinger på tjenestene, kan det være forhold som ikke i tilstrekkelig grad avdekkes og justeres på.”

I et avgrenset forvaltningsrevisjonsprosjekt kan man nøye seg med å se på avviksregistrering og prosesser med lukking av avvik. Dette ligger i alternativ 2, men legges inn i alternativ 1 i noe mer forsterket variant.

Brukergrupper

I kontrollutvalgets drøftinger ble tatt opp om man ikke bare skulle se på pleie og omsorgstilbudet innenfor institusjon og hjemmetjeneste, og da primært eldre som målgruppe – eller om man skulle utvide målgruppen i revisjonens forslag til også å omfatte rus og psykiatri.

Rus og psykiatri kan behandles sammen. I andre kontrollutvalg behandles dette som eget prosjekt adskilt fra pleie og omsorgstjenesten. Dels er lovverket annerledes, dels er virkemidlene annerledes og dels er behovene annerledes også. Kompleksiteten er meget stor. Rus er i Stavanger og Sandnes utskilt som egne prosjekter. I samme to kommuner er psykiatri skilt i to prosjekter mellom voksne og barn/unge. I Sola behandles rus- og psykiatri for alle aldersgrupper som ett prosjekt (timeantall 350), det samme i Eigersund (200 timer).

Vi foreslår at man ikke trekker inn rus og psykiatri i forvaltningsrevisjon av pleie og omsorg.

Alternativ 1 (nytt forslag)

Bakgrunn

Det er betydelige midler som benyttes til pleie og omsorg, og tjenestene er omfattende for dem som mottar den. Statlige krav og retningslinjer er styrende for utforming av innholdet i tilbudet, utgiftene for kommunen er store, og den enkelte brukers behov varierende, og til dels omfattende.

Formål

Formålet med prosjektet er å vurdere om kommunens system for kvalitetskontroll i pleie og omsorgssektoren er tilfredsstillende mht. læring av brukerundersøkelser og avviksoppfølging.

Problemstillinger

Formuleringen i formålet avgrenses til å se på følgende to problemstillinger:

- Hvordan utnyttes resultatene av kommunens brukerundersøkelser som grunnlag for læring og utvikling?
- Hvordan foregår avviksregistrering og hvilke prosesser er etablert for å lukke og rapportere på avvik?

Revisjonskriterier

Revisjonskriteriene er elementer som inneholder krav eller forventninger, og vil bli brukt til å vurdere funnene i de undersøkelser som gjennomføres. Kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. I dette prosjektet vil følgende kilder legges til grunn for utvikling av revisjonskriterier:

 Rogaland Revisjon IKS	Klientnr.:	Arkiv:
Oppdrag: Gjesdal kommune	Utarbeidet dato/sign.: 28.9.09/16.11.09/BHU	År:
Enhet: Forvaltningsrevisjon	Gjennomgått dato/sign.: 16.11.09/TGM	Side: 4 av 6
Sak: Prosjektmandat – Kvalitet i pleie og omsorg		

[Tilbake](#)

- Nasjonale lover, forskrifter og retningslinjer på området
- Lokale politiske vedtak
- Administrative retningslinjer, mål, føringer og lignende
- Offentlige føringer, veiledere og lignende
- Teori (rettsoppfatninger, fagmetode, litteratur, artikler og lignende)
- Reelle hensyn (vurderinger av hva som er rimelig, formålstjenlig eller lignende)

Metodevalg

Tilnærmingen vil basere seg på en kobling av kvalitative og kvantitative data for en bredest mulig innfallspport til problemstillingene.

- Brukerundersøkelser: Det tas utgangspunkt i gjennomførte undersøkelser og politisk og administrativ rapportering av resultatene. Gjennom intervjuer med ledere og ansatte vurderes de prosesser som er gjennomført.
- Avvik: Det tas utgangspunkt i registreringer i Gerica og evt. andre systemer (elektroniske eller papirbaserte) i kommunen. Omfang, kategorier, og håndteringer av registrerte avvik undersøkes, sammen med eventuelle rutiner for det. Gjennom intervjuer med ledere og ansatte vurderes de prosesser som gjennomføres.

Undersøkelsene omfatter Solås, hjemmetjenester, tjenester til demente, og rehabiliteringstjenesten. Andre deler av kvalitetssystemet enn nevnte to problemstillinger omfattes ikke. Det gjøres ingen statistiske sammenligninger med andre kommuner, men revisjonens erfaringer fra andre prosjekter bringes inn. Beskrivelse av IKT-støtte, tjenestetilbud, kompetanse, organisering, ansvar og rutiner inkluderes dersom de kan forklare årsaker til manglende måloppnåelse.

Omfang

Prosjektet gjennomføres under ledelse av fagansvarlig forvaltningsrevisjon Bård Humberset. Det forutsettes et tett samarbeid med representanter for kommunen.

Tidsanslag til prosjektplanlegging, kartlegging, analyser og rapportering er ca. 150 timer.

Alternativ 2 (opprinnelig forslag)

Bakgrunn

Det er betydelige midler som benyttes til pleie og omsorg, og tjenestene er omfattende for dem som mottar den. Statlige krav og retningslinjer er styrende for utforming av innholdet i tilbudet, utgiftene for kommunen er store, og den enkelte brukers behov varierende, og til dels omfattende.

Hovedgrepet i det foreslåtte prosjektet er å analysere kvaliteten sett både fra et brukerperspektiv (såkalt subjektiv kvalitet) og fra et styringsperspektiv (såkalt objektiv kvalitet, altså de målsettinger, standarder, regler og rutiner kommunen har lagt seg på).

Formål

Prosjektets formål er å vurdere kvaliteten på tjenestene innen pleie- og omsorgssektoren i kommunen slik den opplevs av brukere og styres av administrasjonen.

Problemstillinger

- Hvordan er pleie- og omsorgstjenestene strukturert og styrt (kvalitetssystemet)?

 Rogaland Revisjon IKS	Klientnr.:	Arkiv:
Oppdrag: Gjesdal kommune	Utarbeidet dato/sign.: 28.9.09/16.11.09/BHU	År:
Enhet: Forvaltningsrevisjon	Gjennomgått dato/sign.: 16.11.09/TGM	Side: 5 av 6
Sak: Prosjektmandat – Kvalitet i pleie og omsorg		

- Hvordan er tjenestetilbudet organisert og sammensatt?
- Hvilke rutiner, prosedyrer og kvalitetskrav er satt?
- Med hvilken ressursinnsats og kompetanse blir tjenestene levert?
- Hvilket samsvar er det mellom målsettinger og praksis (resultater) og hvordan rapporteres dette?
- Hvordan er brukeropplevelsen av kvaliteten på tjenestene, for eksempel med hensyn til trivsel, brukermedvirkning, respektfull behandling, pålitelighet, tilgjengelighet, informasjon?
- Hvilke avvik finner vi mellom brukeropplevelser og kvalitetssystemet (teoretisk og praktisk)?
- Hvilke forbedringer kan eventuelt gjennomføres overfor brukerne og i forhold til kommunens kvalitetssystem?

[Tilbake](#)

Revisjonskriterier

Revisjonskriteriene er elementer som inneholder krav eller forventninger, og vil bli brukt til å vurdere funnene i de undersøkelser som gjennomføres. Kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. I dette prosjektet vil følgende kilder legges til grunn for utvikling av revisjonskriterier:

- Nasjonale lover, forskrifter og retningslinjer på området
- Lokale politiske vedtak
- Administrative retningslinjer, mål, føringer og lignende
- Offentlige føringer, veiledere og lignende
- Teori (rettsoppfatninger, fagmetode, litteratur, artikler og lignende)
- Reelle hensyn (vurderinger av hva som er rimelig, formålstjenlig eller lignende)

Metodevalg

Tilnærmingen vil basere seg på en kobling av kvalitative og kvantitative data for en bredest mulig innfallspport til problemstillingene.

- Den kvalitative informasjon søkes i relevante planer og dokumenter fra kommunen, samt intervjuer med brukere, pårørende, ledere, og ansatte. Ekstern kunnskap hentes fra eksempelvis fylkesmannstilsyn, andre forvaltningsrevisjonsprosjekter og fra eksterne fagmiljøer innenfor pleie- og omsorgssektoren.
- Kvantitativ informasjon søkes i tilgjengelig nasjonal statistikk (KOSTRA) og eventuelt annet materiale som det er mulig å hente fra kommunen.

Kvalitetsbegrepet er ullent og kan oppfattes individuelt fra fagperson til fagperson og fra bruker til bruker. Prosjektet vil kunne bidra til å avdekke de forskjellige oppfatningene og legge grunnlaget for felles læring og utvikling.

Prioriteringen i vedtatt plan for forvaltningsrevisjon omfatter i utgangspunktet hele pleie- og omsorgssektoren i kommunen. Pleie- og omsorgssektoren i kommunen er bredt utformet og omfatter et vidt spekter av tjenester. Det vil være naturlig at prosjektet utformes mer i detalj i planleggingsfasen, og at det foretas avgrensninger, for eksempel ved å fokusere på hjelpetiltak med varighet lenger enn tre måneder og å utelate psykiatri. Det legges til grunn at prosjektet holder på et integrert fokus på tjenestene ved å ikke analysere hjemmetjenester og institusjoner adskilt.

 Rogaland Revisjon IKS	Klientnr.:	Arkiv:
Oppdrag: Gjesdal kommune	Utarbeidet dato/sign.: 28.9.09/16.11.09/BHU	År:
Enhet: Forvaltningsrevisjon	Gjennomgått dato/sign.: 16.11.09/TGM	Side: 6 av 6
Sak: Prosjektmandat – Kvalitet i pleie og omsorg		

I forbindelse med plan for forvaltningsrevisjon framkom følgende innspill på dette området:

Innspill	Håndteres i prosjektet slik
Informasjon til pasienter og pårørende (KU)	Problemstilling 2
Mat, medisin, legedekning, livskvalitet (KU)	Problemstilling 1, 2 og 3
Kapasitet og kvalitet på institusjoner (KU)	Problemstilling 1
Pleie- og omsorgsplan (KU)	Problemstilling 1
Balanse mellom ressurser til institusjonsbasert og til hjemmebaserte tjeneste – tilfredstilles brukerne/pårørende og oppfylles kravene fra staten. (Adm.)	Alle problemstillinger, se også kommentar over
Omsorg – vanskelig å stille kritiske spørsmål ved pengebruk. (Pol.)	Hele prosjektet skal gi grunnlag for en politisk drøfting.

Omfang

Prosjektet gjennomføres under ledelse av fagansvarlig forvaltningsrevisjon Bård Humberstet. Det forutsettes et tett samarbeid med representanter for kommunen.

Tidsanslag til prosjektplanlegging, kartlegging, analyser og rapportering er ca. 250 timer.

[Tilbake](#)

Arbeidstilsynets tilsyn i 2009

Informasjon fra rådmannen

Organ	Tilsyn med	Tidspunkt	Tilsynet omfatter	Funn og tiltak	Kommentar
Arbeidstilsynet	Solås skole	30.04.09	Arbeidsmiljøet ved skolen	Pålegg om å utarbeide skriftlige rutiner på tre områder samt gjennomgå rutiner med personalet	Pålegg gitt 05.08.09
Arbeidstilsynet	Bærland skole	14.05.09	Arbeidsmiljøet ved skolen	Pålegg om å utarbeide skriftlige rutiner på tre områder samt gjennomgå rutiner med personalet	Pålegg gitt 05.08.09 besvart 30.11.09
Arbeidstilsynet	Dirdal Skole	20.05.09	Arbeidsmiljøet ved skolen	Pålegg om å utarbeide skriftlige rutiner på tre områder samt gjennomgå rutiner med personalet	Pålegg gitt 05.08.09 besvart 17.12.09
Arbeidstilsynet	Oltedal Barnehage	26.05.09	Risikovurdering i virksomheten	Mangler risikovurdering og risikoreduserende tiltak	Pålegg gitt 23.06.09. Lukket ved brev fra Arbeidstilsynet 26.02.10.
Arbeidstilsynet	Dirdal Barnehage	26.05.09	Risikovurdering i virksomheten	Mangler risikovurdering og risikoreduserende tiltak	Pålegg gitt 27.05.09. Lukket ved brev fra Arbeidstilsynet 08.07.09.
Arbeidstilsynet	Kodlidalen Barnehage	26.05.09	Risikovurdering i virksomheten	Mangler risikovurdering og risikoreduserende tiltak	Pålegg gitt 27.05.09. Lukket ved brev fra Arbeidstilsynet 03.06.09.
Arbeidstilsynet	Husafjell Barnehage	26.05.09	Risikovurdering i virksomheten	Mangler risikovurdering og risikoreduserende tiltak	Pålegg gitt 26.05.09. Lukket ved brev fra Arbeidstilsynet 03.07.09.
Arbeidstilsynet	Bamsebo Barnehage	28.05.09	Risikovurdering i virksomheten	Mangler risikovurdering og risikoreduserende tiltak	Varsel om pålegg 09.09.09 Brev fra Arbeidstilsynet 11.11.09 som lukker funnet
Arbeidstilsynet	Solås Barnehage	28.05.09	Risikovurdering i virksomheten	Mangler handlingsplan	Pålegg gitt 03.06.09. Handlingsplan er utarbeidet
Arbeidstilsynet	Nesjane Barnehage	28.05.09	Risikovurdering i virksomheten	Mangler risikovurdering og risikoreduserende tiltak	Pålegg gitt 28.05.09. Nødvendig dokumenter er utarbeidet.
Arbeidstilsynet	Bærland Barnehage	13.10.09	Risikovurdering i virksomheten	Kartlegge og risikovurdere i forhold tungt og ensformig arbeid	Pålegg datert 08.12.09, frist til 08.03.10.

Fylkesmannens tilsyn i perioden 2006 – 2009

INformasjon Fylkesmannens hjemmeside.

Organ	Tilsyn med	Tidspunkt	Tilsynet omfatter	Funn og tiltak	Kommentar
Fylkesmannen - utdanningsavd	Gjesdal kommune og Ålgård skole og Gjesdal ungdomsskole	24.03.09, 01.04.09 og 30.04.09	Tilsynet skal kontrollere om skoleeigar har eit forsvarleg system for å vurdere og følge opp at organiseringa av elevane i grupper skjer i samsvar med krava i lova, jf. opplæringslova §§ 13-10 andre ledd og 8-2.	Ingen avvik	
Fylkesmannen - helsetilsynet	Gjesdal kommune	13.2. – 23.6.2009	helsetjenester til barn i barne- og avlastingsbolig	2 avvik og en merknad	
Fylkesmannen – Utdanningsavd.	Gjesdal kommune	12.11.08	Tema for tilsynet var kommunen som lokal barnehagemynde, og med fokus på: <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen sitt tilsyn med barnehagane, jf. barnehagelova § 16, • Kommunen som godkjenningssmynde, jf. barnehagelova § 10 	Mangler vedtak ved godkjenning, og ikke gjennomført tilsyn i tråd med plan	
Fylkesmannen - helsetilsynet	Gjesdal kommune	11– 12.04.07	Rapport fra tilsyn med avlastnings- og støttekontaktjenester	Ingen avvik	
Fylkesmannen – Beredskapsavd.	Gjesdal kommune	02.05.07	Formålet med tilsynet er å gjennomgå og vurdere Gjesdal kommunes beredskap med hovedvekt på planverk, mål, organisering og rutiner for beredskapsarbeidet, samt formalisering av kommunens rutiner med hensyn til ivaretagelse av samfunssikkerhetsmessige hensyn i arealplanleggingen.	Et par mindre forbedringspunkter	
Fylkesmannen – Utdanningsavd.	Gjesdal kommune	30.10.06	Føremålet med tilsynet var å vurdere om Gjesdal kommune har eit forsvarleg vurderings- og oppfølgingssystem, jf. opplæringslova §13-10, 2.ledd, belyst gjennom §§ 2-1 og 2-2 i forskrift til opplæringslova.	Ingen avvik	

Kontrollutvalget i Gjesdal

Arkivkode: E: 216
Saksnr. : 200800041

Oversikt over status prosjekter og kontroller - april 2010

Prosjekter fra bestilling^{*)} til behandling i kontrollutvalget

<i>Forvaltningsrevisjoner</i>	<i>Vedtatt igangsatt</i>	<i>Avtalt tidsbruk</i>	<i>Status/ Antatt ferdig</i>	<i>Merknader</i>
1. <i>Kvalitet i pleie og omsorg</i>	09.02.10	250 timer	31.05.09	Bestilling behandles på nytt 20.04.10
<i>Selskapskontroller</i>				
1. IVAR IKS	02.12.08	15 timer	31.12.09	Behandles i møtet 20.04.10

^{*)} Prosjekter og kontroller som skal bestilles i dette møte, er medtatt i kursiv

Oppfølging av prosjekter under politisk behandling og videre oppfølging

<i>Forvaltningsrevisjoner</i>	<i>Vedtatt igangsatt</i>	<i>Behandlet i K.utv.</i>	<i>Behandlet av /dato</i>	<i>Planlagt fulgt opp</i>	<i>Kommentarer</i>
1.					
<i>Selskapskontroller</i>					
1.					

Prosjekter som er avsluttet

<i>Forvaltningsrevisjoner</i>	<i>Vedtatt igangsatt</i>	<i>Behandlet i K.utv..</i>	<i>Behandlet i Pøk/kst.</i>	<i>Fulgt opp av K.utv.</i>	<i>Merknader</i>
1. Oppfølging politiske vedtak	08.09.09	09.02.10	Kst: 08.03.09		Ikke behov for oppfølging
2. Gjennomgang av byggesaker	02.12.08	21.04.09	Kst: 08.06.09	09.02.10	
3. Leasing av biler	10.06.08	17.02.09	Kst: 09.03.09	20.10.09	
4. Energiøkonomisering	31.10.06	08.04.08	Kst: 05.05.08	17.02.09	
5. Overordnet analyse	18.09.07	17.09.08			Inngår i plan for forv.revisjon
6. Attraktiv arbeidsgiver	12.09.06	26.03.07	Kst: 07.05.07	26.02.08	
<i>Selskapskontroller</i>					
1. Gjesdal bompengeselskap AS	17.09.08	20.10.09	Kst: 02.11.09		
2. Sandnes Pro-Service AS	15.02.05	14.02.06	Kst: 13.03.06		KU følger opp eierskapsstrategi
3. Lyse Energi AS	26.03.07	26.02.08	Kst: 05.05.08		

Kontrollutvalgets årsplan 2010

Saksnummer		Vedtaksdato
004/10	Kommunestyret	01.02.2010

ArkivsakID.: 09/376
Arkivkode: FE-033, FA-
Jnr.postID PM

Saksbehandler: Berit Holmebakken Lima

Rådmannens forslag til vedtak:

Årsplan 2010 for kontrollutvalget i Gjesdal tas til orientering.

01.02.2010 Kommunestyret

Møtebehandling:
Enstemmig vedtak.

K-004/10 Vedtak:

Årsplan 2010 for kontrollutvalget i Gjesdal tas til orientering.

Kontrollutvalgets årsplan 2010

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret har fått tilsendt kontrollutvalgets årsplan 2010 til orientering.

Kontrollutvalget behandlet saken i møte 01.12.09, sak 37/09 og fattet følgende vedtak:

- 1. Kontrollutvalget vedtar årsplanen 2010 for kontrollutvalget i Gjesdal, med de endringer som kom fram i møtet.*
- 2. Planen sendes kommunestyret til orientering.*

Rådmannen i Gjesdal, den 20.01.10

Bodil Sivertsen
Rådmann

Kolbjørn Sandve
ass. rådmann

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
47012	Sak Årsplan 2010.pdf

[Tilbake](#)